

FUNDAT Y DIRIGIT PEL PÉRIT AGRONOMO D. FRANCISCO TOBELLA Y ARGILA.

Surt el primer y tercer diumenge de cada mes.

SUMARI

Mes sobre l' exposició vinícola de Madrit.

Secció d' agricultura pràctica.—Calendari del hortelà.—La plantació de la vinya, figures 17, 18 y 19. —Memoria sobre l' *Estudi agrícola del Vallès*.

Secció de varietats.—Festa de Sant Isidro.

Noticias agrícolas.—Fruytas enmatzinadas.

PREUS Y PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

UN ANY. . . . . 20 RALS.

MITX ANY.. . . . 11 »

TRES MESOS. . . . . 6 »

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:

PORTA-FERRISA 18, BAIXOS.

En BARCELONA:—Verdaguer, Rambla, enfront del Liceo; Niubó, Espaseria; Poch, plassa de la Llana, 19, magatzem de paper; Riera, Hospital, 19, botiga del Bano, y en las principals llibrerias.

BOTIGA DEL BANO

CARRER DEL

HOSPITAL, 19

BARCELONA

UNICH

DEPÓSIT

DE MISTOS DE CERILLA

DE LA AFAMADA FÁBRICA

«EL GLOBO» DE VALENCIA

que tan bon nom s' ha conquistat, tant per l' inmillorable classe de mistos com també per la gran quantitat que contenen las capsetas, y aixó fa, que surtin molt ventatjoses pels consumidors.

PAPER DE FUMAR de totas classes y marcas.

PAPER DE CREIXENS (herros)

Ab l' extracte d' aquesta higiénica planta, 's fábrika un nou paper de fumar. Segons opinió de Mr. Guibour, confirmada per l' Academia; 'ls creixens, son lo mes eficás remey pera la conservació de la boca. Recomaném als fumadors aquet nou é higiénich paper, segurs de qu' al probarlo, trovarán sas bonas cualitats, servint aquestas del millor elogi qu' es pot fer del dit paper.

CALENDARIS de totas menas y molts altres géneros, á preus molt ventatjosos.

L' ART DEL PAGÉS.

MES SOBRE L' EXPOSICIÓ VINÍCOLA DE MADRID.

S' ha dit que en lo nostre pays per regla general s' acostuma à esperarho tot del Govern: aixó es veritat fins à cert punt, mes quan lo defecte es general, culpís à las condicions climatéricas, à habits d' antich arraigats, que son una segona naturalesa, y no 's culpi à ningu determinadament. Y en aquestos cassos, no existint la iniciativa particular, deber es dels Governes estimular, dirigir y *aduch* ensenyar lo camí ab l' exemple, si necessari fos, fins à alcansar que 'ls pobles que tenen al seu cuidado no quedin enrera en la serie de coneixements científichs que senyalan las épocas, no deixin d' entrar en lo concert economich de las nacions; perque lo primer pot conduhir à l' embrutiment, sobre tot si com succeheix en los nostres dias, lo retrocés moral se marca ab senyals indelebles, y perque lo segon acarrea la miseria difícil de contenir quan aqueix poble s' abat per lo convenciment, encara que fos erroneo, de sa impotencia. Si un pare de familia no procura la instrucció dels seus fills, si no senta en ells los sants principis de la moral cristiana, si deixa d' aficionarlos à l' exercici d' una carrera ú ofici que 'ls permettesca guanyar lo sosteniment de las sevas futuras familias, ¿no 's dirá ab rahó que falta à sa sagrada missió y que lluny de ser un membre util à la societat en que viu, funda un planter de corrupció y miseria pera las generacions qu' han de venir? Gran es, donchs, la responsabilitat dels Poders quan no encaminan los pobles per lo camí del adelanto formal y digne, y no 'ls senta las bases del seu ben estar present y futur.

Pero aquest género de reflexions nos apartaria del nostre proposit d' avuy y faria que aquestas ratllas fossin ajenas al caràcter del periodich pera qui s' escriuhen. Prenent, no obstant peu d' ellas y deixant à una banda tot lo referent à las qüestions morals, indicarem algo de lo que podria ferse en bé de la

producció vinícola, una de las qu' ofereixen mes agradable porvenir á la riquesa agraria espanyola.

En Espanya fins fa poch se cultivaba la vinya, sols en determinadas regions, si be que grans relativament, y la elaboració se fiaba sols á la bondat del producte; y com los governs oferian alguna protecció, á favor de la que la agricultura produhia varietat de fruyts, suficients á satisfer las necessitats de casa, no se pensá en *aguilatar* cap d' aquestas produccions. Habia abundancia y no era necessari apelar á recursos extrems á que 'ns obligan las modernas corrents. Mes á forsa d' evolucions políticas *fetas sempre en benefici del poble* segons pretenen los seus autors, los tributs directes s' han fet pujar á un 21 per 100, y los indirectes tal volta á mes d' altre tant; y com ademes han anat fent lo seu efecte las ideas de llibre cambi introduhidas ó implantadas ó be á pes de or ó be á pes de tonte-ria, s' han anat extingint moltes de las produccions rurals y los pagesos han recorregut á la del vi pera *salvar la situació* com podriam dir. Es donchs precis veurer tot lo partit que pot traure d' aquest ram de riquesa y á aquest fi diu lo Govern que respon l' Exposició vinícola que se celebra en Madrit.

Es una sort pera nosaltres que las demes nacions no puguin portarnos ví, perque ni lo tenen tan bo ni en tan gran cantidad, pero ja no se tracta d' aquesta competencia impossible dintre dels nostres camps, sino de la que podem tenir en l' extranjer y en est punt lo treball es tan digne d' estudi en quan sa importancia es gran y en quan res han sapigut fer de profit los particulars, y los governants res han fet tampoch que sembli protecció, estimuls ni direcció.

Unicament en Andalucia s' han dedicat desde molt antich á elaborar lo Jerez y es sabut l' apreci qn' aquest vi ha merescut sempre en tots los mercats. Cert es que no tots los vins son Jerez, pero no ho es menos que vins generosos de molt merit, encara que en tipos diferents, poden ferse en lo nostre pays, y podriam citar en Catalunya los del Priorat, Ampurdá, Costa de llevant y algun altre; y tenim despres la gran massa de ví negre, capás per sa abundancia pera omplir molts mercats y per sa classe á satisfer las necessitats de las classes treballadoras y fins los paladars educats en las bonas taulas.

Desgraciadament los vins de nostras comarcas qu' han sortit fora de la Península no han sigut exportats per productors, sino per personas que mal aconselladas han preferit una ganancia de moment, qu' acreditar una mercancia que podria obrir lo camí pera fortunas incalculables en lo esdevenidor; y en lo general han convertit aquestos caldos en begudas ofensivas á la salut y en pocas desenhas d' anys han desacreditat la producció en los mercats americans. Aprofitat aixó per nacions mes avisadas com la Fransa s' han fet duenyos d' aquestos mercats y han contribuït al nostre descredit introduhint com espanyol tot lo seu vi dolent, y com seu lo millorat ab lo nostre. Falta hi ha, repetim, en la poca iniciativa dels agricultors, pero també hi ha desidia ó menyspreu de part de las autoritats; y lo fet es de tanta trascendencia que será difícil la nostra rehabilitació en los referits mercats. Nos anima no obstant, la consideració de que los nostres vins son excelents per naturalesa y corretgits los defectes d' elaboració han d' apreciarse allí ahont se presentin, sent molts encara los mercats que 'ls hi falta recórrer.

No estem en lo cas de donar consells á los Jurats que se reuneixen en Madrit ó á las Comissions qu' han d' examinar los vins y traurer consecuencias d' aquest estudi: mes si nos fos permés dir alguna cosa sobre aquest punt, creuriam lo millor que despres d' estudiats dits productos naturals generosos y de pasto de las distintas comarcas que poden donarlos ab abundancia, se fixessin los tipos que poden produirse, se senyalesin los que siguin propis per cada un dels mercats extranjers y despres s' establisen reglas d' elaboració y fins de cultiu pera perfeccionar aquestos tipos. Com la necessitat obliga es d' esperar que 'ls particulars adoptarian aquest criteri; pero si no ho fessin ni aisladament ni per medi d' associacions de propietaris, lo Govern podria fer propagar aquestas instruccions valguentse entre altres medis de professors designats ab acert que recorressin las comarcas vinícolas pera explicar y fins pera dirigir als productors mes gelosos, y premiant als que mes se distingissen en aquest treball, y es indubtable que s' arribaria al perfeccionament dels referits tipos. Lograt aixó y mentres tant seria indispensable que las negociacions diplomáticas alcansessin

d' una vegada la obertura de los citats mercats estranjers ab bonas condicions, segurs de que una vegada introduhits lo consum seria progresivament creixent: y á fi de que la sofisticació comesa per lo traficant de mala fé no desvirtués tan esforços lloable, hauria de perseguirse ab marcat empenyo castigant aquest acte punible ab la perduda de la mercancia en l' acte del embarch y fins en lo mateix seller.

Ab tots aquestos medis es innegable qu' als pochs anys alcansariam en totas parts lo bon nom qu' en justicia nos correspon, perque 'ls nostres vins axi disposats se recomanarian per sí mateixos sens que cap nació nos pugui oposar una competencia rahonable.

¿Es aixó molt demanar? Donchs de no arribar á aquest resultat lo fruyt de l' exposició de Madrit será poch menos que buyt y quedarà en peu la sospita que tenim indicada de que l' objecte d' aquest certamen no era en efectiu lo que se 'ns ha dit; sospita que vindria avuy á confirmar lo fet indicat en lo número passat de senyalar-se en los *Presupostos* generals un impost de 2 per 100 d' exportació als nostres vins en lloch de premiarla.

Mes fiém encara en que las personas gelosas per los interessos verdaders de la nació, exercirán la beneficosa influencia en las esferas oficials y que per los medis qu' hem apuntat ó altres semblants ó mes acertats, s' arribará a' fi tan necessari com desitjat. Molts plers mereixerán los que en aquesta patriotica empresa s' emplehin, y si l' activitat dels que á la cosa publica 's dedican se dirigís per aquesta senda benefactora, es segur que 'l país los benehiria en lloch de mirarlos ab la desconfianza que sols han sapigut inspirar fins aquí

Y.

SECCIÓ DE AGRICULTURA PRÁCTICA.

CALENDARI DEL HORTELÁ.

(Continuació.)

MARS.

CONREU DE LAS HORTAS.—Es lo temps de plantar y trasplantar ab mes seguretat, tota classe de verduras; se cuidan los planters fets en tendas;

es á dir se cobreixen durant la nit y al contrari durant lo dia pera que tinguin fàcil oreig. Es ocasió de sembrar tomátechs pebrots y alberginias tardanas; melons, carabassas, carabassons y sindrias d' assento. En taulas al aire lliure se sembran escarxofas, ápits, bróquils, coliflors, sebas, lletugas, enciam escaroler, escarola de cabell d' àngel; col d' estiu, de capdell, setsetmaneras, bledas, porros, espinachs, julivert, rabes, pastenagas petites, monjetas, patatas, moniatos, nyámaras, xuflas, etc. Se dona una cavada á las maduixeras, calsantlas: se sembran de postura los espárrechs. Se trasplantan las cols d' estiu y sebas; tomátechs, pebrots y alberginias primarencas.

ABRIL.

CONREU DE LAS HORTAS.—Durant aquest mes, l' hortelá deu esser molt intel·ligent pera mantenir la frescor de la terra per medi de las regós; y escatar y aixercolar tot sovint per ser lo més en que solen naixer las herbas qu' infestan los planters y capsadas y pera conservar la terra neta d' herbas dolentas y estobada. Las plantacions de tomátechs, pebrots, alberginias, carabassas, melons, etc., son molt sensibles al fret glacial, que se fá sentir mes ó menys en las matinadas, estant lo temps seré, per lo que deuen cubrirse ab fullas de col ó trossos d' atzabara: aquesta operació será convenient ferla també pera resguardar aqueixas plantas de l' impressió del sol que las posa mústigas y secas á vegadas; per lo qual sera precís regarlas cada dos ó tres dias fins qu' estigan completament arreladas y ben robustas.

Se sembran en taulas, cols tardanas d' estiu, borratxonas, setsetmaneras petites y grossas, bróquil morat ó de Santa Teresa, de Nadal, enciam, escarolas, coliflor primarench, xirivias, remolatxa pera la taula, bledas, etcétera. Per tot aquest mes deu acabarse la sembra dels tomátechs, pebrots y alberginias tardanas, carabassas, sindrias y melons d' iver. Se sembran també, cogombres, rabes, monjetas, julivert, serfull, murritort, agrellas, rucas, creixems, orugas, espinachs, fonolls, romaní, etc.

Es lo millor temps pera sembrar las patatas y altres tubérculs. Deuen trasplantarse tots los planters que estiguian en disposició de plantarse.

Es molt convenient en aquest mes que l' hortelá se dediqui á la cassa dels caragols, llimachs, cent peus ó sabatèrs, orugas y demés larvas que causan molt dany en las hortas y sobre tot en los planters.

MAIG.

CONREU DE LAS HORTAS.—Hi ha que cuidar mes que en lo mes passat de perseguir los insectes y herbas estranyas, estovar y refrescar la terra ab lleugeras cavadas y abundantas regós.

En aquest mes se sembran en llochs frescos y ombrils, coliflors, bróquils, cols de totes classes, escarolas, xicoyras, ápits, carts, escarxofas, espinachs, serfull, bledas, julivert, rabes rodons y llarchs, pastanagas, remolatxas pera la taula, cogombres, carabassas, etc. Es temps encara de sembrar patatas y melons tardans y monjetas de tota mena.

Se trasplantan las sembras dels mesos anteriors qu' estigan en disposició de trasplantarse.

Se lligan las lletugas d' enciam y escarola pera endolsirlas y blanquejarlas. S' escapsan los ulls ó brots de las fabas y tomaqueras pera que dongan mes producte.

Se posan canyas als pésols caputxins y monjetas enfiladoras.

(Continuará.)

LA PLANTACIÓ DE LA VINYA.

III.

Despres d' haber fet present en numeros anteriors, la preparació del terreno destinat á plantarse de vinya, com també de la preparació y plantació del mayol destinat á arrelarse á criadero (cuals operacions, com ja 's digué, corresponen al primer any) passarém á ocuparnos de las operacions perteneixents al segon any, las quals constituheixen la plantació definitiva de la vinya pel sistema de mayols arreláts, segons lo nostre procediment.

La primera de ditas operacions, es la de reparar las averias que poden haber suferit los valls per efecte de las plujas que probablement poden haber tingut llóch durant l' any d' estar oberts, fent de manera qu' eixos tornin á quedar tal com varen deixar-se, despres d' efectuar-se en l' any anterior, luego despres s' hi posa l' adób, que se li desitja dispensar, extenentlo per damunt de la capa de terra que 's vá tirar en el fondo de cada un de dits valls al operarse, luego d' aplicat l' adób se cubreix ab una capa de tres cuarts de pam de gruix de terra, qual terra deurá extraurers socavánt los dos costats del väll, seguint despres una cava ab l' auxili d' arpiots ó arpellas á fi de barrejar la referida cápa de terra ab l' adób, finalment s' acaba de tapar ab la restant terra qu' encara queda apilada, fent de modo que la superficie general del terreno quedi en l' estat tal com se trobava avans d' efectuar ninguna operació, no olvidantlo de deixar en cada extrem de vall

un senyal, á fi de recordar ahont existia son centro, pera poder efectuar la plantació ordenada.

Preparát així l' adób y lo terreno, pot passarse á la preparació dels mayols avans de plantarse á son puesto destinát.

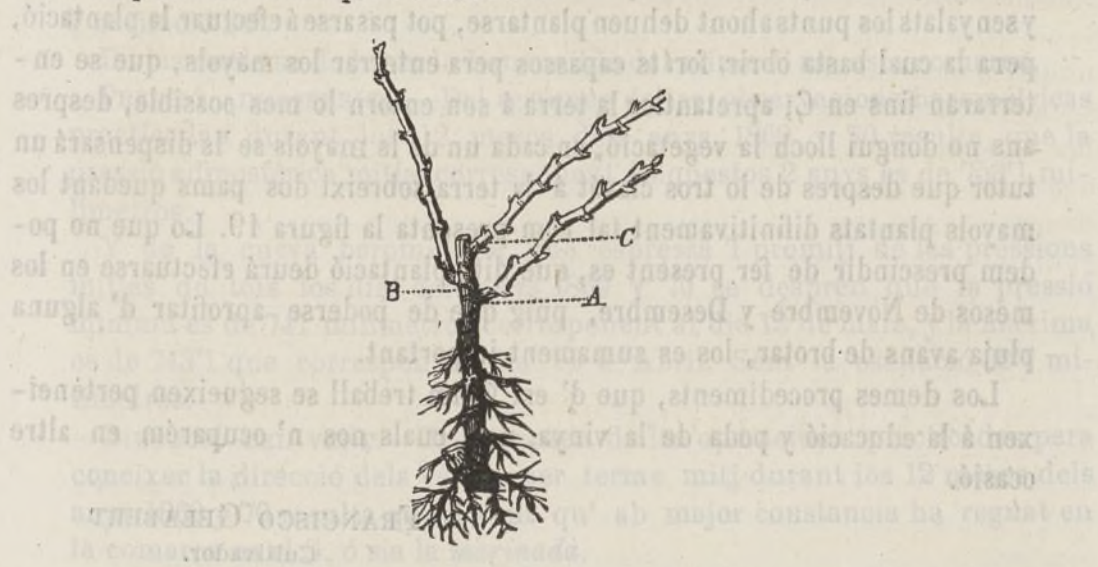

Fig. 17.--Mayol arrelat.

Aixo es: consideránt que 'ls mayols durant l' any qu' han estat á arrelarse á criadero haurán adquirít un desenrrotllo com representa la figura 17, á estos mayols avans de pasar á plantarse en son lloch destinát, es necessari suprimirlos part de sa extensió d' arrels, com també de sas brancas, cual modo de prepararlos deu esser com segueix: Las arrels se tallarán totas per

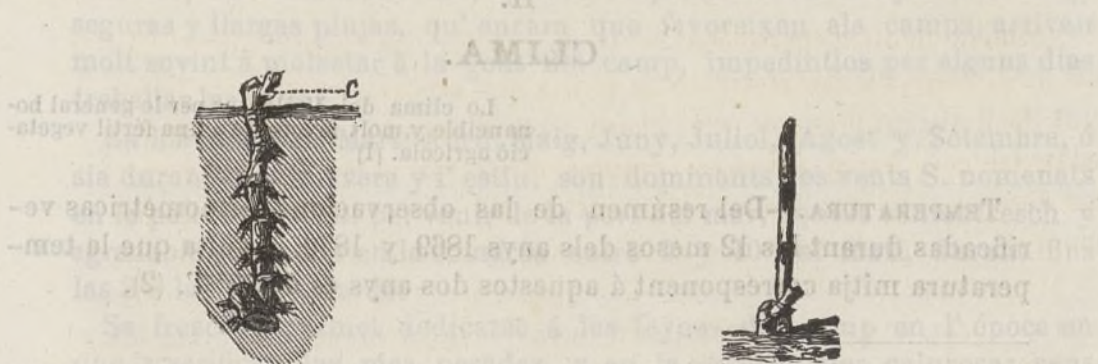

Fig. 18.--Mayol preparat.

Fig. 19.--Mayol ab tutor.

igual á mitx cuart de pam de sa base, desseguida se tallán á rás totas las brancas menos una, la que siga millor, es á dir: serán talladas á rás las ramas A y B y en C la millor, fent de manera que dita rama elegida formi

una brocada d'un sol borro y qu' eix siga lo primér que á partir de la base estiga col·locat á la part superior á fi de que la vegetació resultant de dit borro puga ab facilitat creixer ab sentit vertical, quals mayols preparats en estat de poderse plantar los representa la figura 18: així preparats los mayols y senyalats los punts ahont dehuen plantarse, pot pasarse á efectuar la plantació, pera la qual basta obrir forats capassos pera enterrar los mayols, que se enterraran fins en C; apretantlos la terra á son entorn lo mes possible, despres ans no dongui lloch la vegetació, en cada un de'ls mayols se 'ls dispensará un tutor que despres de lo tros clavát á la terra sobreixi dos pams quedant los mayols plantats difinitivament tal com presenta la figura 19. Lo que no podem prescindir de fer present es, que dita plantació deurá efectuar-se en los mesos de Novembre y Desembre, puig que de poderse aprofitar d' alguna pluja avans de brotar, los es sumament important.

Los demes procediments, que d' est últim treball se segueixen perteneixen á la educació y poda de la vinya, dels quals nos n' ocuparém en altre ocasió.

FRANCISCO GELABERT
Cultivador.

MEMORIA

SOBRE

L' ESTUDI AGRÍCOLA D' EL VALLÉS.

II.

CLIMA.

Lo clima del Vallés es per lo general bonancible y molt favorable á una fértil vegetació agrícola. (1)

TEMPERATURA.—Del resúmen de las observacions termométricas verificadas durant los 12 mesos dels anys 1869 y 1870, resulta que la temperatura mitja corresponent á aquestos dos anys es de 13° 7'. (2).

(1) Nota.—Lo terreno del Vallés es molt variat, essent per lo tant aplicable á infinitat de conreus, que li donan riquesa y nomenada.

Aquest es lo lema en que l' autor encabessa l' article anterior que publicarem en lo número 8, y que ns' oblidarem de posar.

(2) Nota de la direcció.— Per si algú no ho sabia, debem indicar que 'l zero col·locat á la banda de dalt y á la dreta del n.º 13, indica *graus* d' escalfor, y la coma col·locada de la mateixa manera despres del 7, vol dir *minuts*. Deu llegirse: 13 graus, 7 minuts.

Y de la curva termométrica que representa 'l promitj de las temperaturas mitjas de tots los dias dels anys 1869 y 70 se despren que la temperatura mínima del promitj d' aquets dos anys correspon al dia 29 de Decembre, y es de 2° 3'. Sent la temperatura máxima del promitj d' aquestos dos anys la de 26° 3' corresponent al dia 16 d' Agost. Sent l' oscilació 24°.

De las cuales se dedueix lo bonancible del clima d' aquesta comarca.

PRESSIÓ ADMOSFÉRICA.—Del resúmen de las observacions barométricas practicadas durant los 12 meses dels anys 1869 y 70 resulta, que la pressió admosférica mitja corresponent á aquestos 2 anys es de 753'1 milímetros.

Y de la curva barométrica que espresa 'l promitj de las pressions mitjas de tots los dias dels anys 1869 y 70 se despren que la pressió mínima es de 741 milímetros corresponent al dia 12 de mars, y la máxima es de 743'1 que correspon al dia 14 d' Abril. Sent la oscilació 32'1 milímetros.

DIRECCIÓ DEL VENT.—Del resúmen de las operaciones practicadas para coneixer la direcció dels vents, per terme mitj durant los 12 meses dels anys 1869 y 70 resulta que 'l vent qu' ab major constancia ha regnat en la comarca es el S. ó sia la *marinada*.

Si considerem además l' any dividit en las cuatro estaciones qu' es segurament l' época que millor debem considerar pel nostre estudi agrícola, hem observat qu' en hivern, en los meses de Decembre, Janer, Febrer y fins principis de Mars sol bufar, en dias clars, la *tramontana* (Nort), que es per lo general forta y freda sobre tot si Montseny está carregat de neu; quant aquest vent es una mica constant, es una senyal segura de temps seré y bonancible. Mentres que quant lo temps va á cambiar en plujós y variable, sol bufá 'l Llevant, que si es persistent es senyal evident de seguras y llargas plujas, qu' encara que favoreixen als camps, arriban molt sovint á molestar á la gent del camp, impeditlos per alguns dias treballar las terras.

En los meses de Mars, Abril, Maig, Juny, Juliol, Agost y Setembre, ó sia durant la primavera y l' estiu, son dominants los vents S. nomenats en lo país *marinada*, per venir de la part del mar, aquest ventet fresch y agradable sol entrar en la comarca entre 9 y 10 del matí, durant fins las 3 ó las 4 de la tarde.

Sa frescura permet dedicarse á las feynas del camp en l' época en que 's verifcan las mes pesadas, y en la estació mes calurosa; sens aquesta agradable compensació, lo pajés moriria sens dupte aufegat per la calor y 'l cansament de tan pesadas feynas.

En la tardor son pel general dominants los vents del 3.er y 4.^t quadrants, dominant entre ells lo Ponent, fins als últims de Novembre que comensa

ja á bufar la impetuosa *tramontana*, que no 'ns abandona pel general en tot l'hivern, siga ab mes ó menos forsa, y á temporadas mes ó menos llargas

Cambis admosférichs.—Segons lo resúmen han plogut 23 dias, per terme mitj, durant aquestos dos anys de 1869 y 70.

La falta d'un pluviómetro 'ns ha impossibilitat poder apreciar en milímetros la cantitat d'aigua qu'ha caigut durant aquestos dias.

Orígen de las tronadas.—La talla de boscos que sens conciencia s'ha practicat en nostres monts alts, y especialment en lo Montseny, es sens dupte la causa principal de las sequetats qu'esperimentem. Aquesta comarca avans abundantíssima d'aigües, veu avuy mermar sos capdals per causa d'una especulació mal entesa, á la que deuria posar límit lo Govern de la Nació, en be de l'agricultura en general, per la que tant nos interessem.

Aixó no obstant, l'origen de las tronadas d'aquesta comarca está al N. ó siga en lo Montseny, y algunas vegadas al O. en Montserrat. Per lo general las dominants provenen del Monseny, recorreguent la direcció de N. E. á S. O. ó de N. á S. D'aquí que las plujas sigan mes sovint y abundants, sobre tot en estiu, en los pobles qu'abarcan aquets rumbos.

Direcció de las pedregadas.—Un tant variada es la direcció de las pedregadas en aquesta comarca, variació sens dupte deguda á las accidencions que la mateixa presenta.

Conegut com es de tots ja 'l modo y forma com s'originan las pedregadas, aquestas descarregan pel general en aquet país després de vents molt forts y de direccions oposadas, venint algunas vegadas dels alts del Turó Morral, St. Pere de Vilamajor, Tagamanent y altres de las cimas de St. Feliu de Codinas, S. Miquel del Fay y Montserrat.

Formada ja la espessa nuvolada pedregosa segueix los cims de las serras, venin unas vegadas als plans de Cánoves, Cardedeu y Llinás á descarregar sas furias, y altres al baix Vallés, dirigintse sempre cap á la mar, y enrotllant al seu pas sembrats, vinyats y fruyterars, y deixant en pos de sí la desolació, y 'l plor a millers de familias, cual pervenir está en l'agricultura.

Algunas vegadas se presenta en llunyansa un espes núvol cual aterrador aspecte ompla d'espant als agricultors del plá que pressagian la descarga d'una tempestat sobre sos cultius, y cuant penjant sa ánima d'un fil vehuen desplegá 'l grandió y aterrador espectacle del mal temps, creyent perduts en un moment los fruyts del treball de multitut de setmanas y regats ab lo suor de son front, per cualsevol circumstancia imprevista cambia l'aspecte 'l temporal, y la destructora pedregada 's converteix en benéfica pluja, que sa abundancia y oportunitat porta darrera d'ella la

salvació de la cullita, retornant als camps la frescura y verdor qu' una sequetat prematura havia agostat.

Altres vegades la pronosticada pedregada's converteix en abundant calamarsada, que al fondrers fertilisa en molts casos lo terreno sobre que va caurer, y 'ls que per sa situació reban las aigües provinents d'aquell. Y en el cas anterior com en aquest, veu l'agricultor convertida en abundant cullita, la que cregué uu dia perduda.

En lo Vallés aquets fenónenos solen succehir molt sovint. No 'ns estranya veurer baixar de las empinadas crestas del Montseny una gran tempestat qu' al arribar al centro de la comarca's converteix en destructora pedregada.

En altres ocasions, veyem com se forma en los alts monts que dominan á St. Pere de Vilamajor, Cánoves y Tagamanent una espessa nuvolada precursora d' una gran pedregada, y al arribar en aquets hermosos valls, rebem una gran calamarsada. Y per fi, altres vegades contemplem com las oolíticas penyas de Montserrat y las estalactíticas sinuositats de San Miquel del Fay se cobreixen d' espessas nuvoladas, y en compte del destructor efecte de la pedregada rebem en lo baix Vallés la fertilisadora pluja d' estiu, que porta á lâ llar del pajés la abundancia y la prosperitat.

Tals son las corrents de las pedregadas y tals las consecuencias qu ellas reportan al pacífich habitant del Vallés, que com tots los que viuen del camp, está sempre exposat á que per un cambi de vent fora de temps, ó per un fenónen meteorològich inesperat, veji destruits los productes de la cullita d' un any, y fins si tal es la pedregada disminuïts los de dos ó tres cullitas l' una darrera l' altre.

SECCIÓ DE VARIETATS

FESTA DE SANT ISIDRO

Anem á resenyar la festa que segons costum anyal, dels 26 que conta d' existencia, alguns socis del Institut Agrícola catalá dedicaren á son Patró, celebrantla en l' esglesia de Santa Ana. L' altar, en qual centro s' hi destacaba 'l Sant, sota l' esbeltesa d' un dosser de fullas de palmera, al costat del qu' hi habian duas pilas d' eynas propias del ofici, en mitj de las quals s' hi veyan los escuts de las provincias de Tarragona y Barcelona, y remataba ab lo de Catalunya, á quin feyan costat los de las altres duas provincias germanas, Lleyda y Girona; sens faltarhi los de las varias subdelegacions de fora; en qu' está dividida dita Societat: colocat

tot ab la mestria de son art, com ho tenen acreditat, los jardiners Vila, Barceló, Sagués y Coll. Tot aixó acompanyat de l' inmillorable missa pastoral del malaguanyat compositor catalá Vilanova, baix la acertada direcció del mestre Marraco, y l' elocuent paraula del Rnt. Francisco Sallarés, completá la festa, que deixá una bona impressió á la numerosa concurrencia qu' habia sigut convidada. Acabada la funció religiosa, passaren al local de la Societat, la comissió del Ajuntament, que presidida pe 'l Alcalde, habia assistit á la festa, lo mateix que 'ls representants de l' Autoritat Militar, y 'l predicador, los quals junts ab la directiva, y altres personas que foren convidadas, reberen un obsequi d' un petit refresch, en lo cual hi entraren los tan coneguts vins qu' alguns socis habian regalat per aquell acte, y entre 'ls que 's contaban lo magnífich *Vi generós* del Sr. Llampallas, lo sabrós *Moscatell sech* de 'n Montmany, la renombrada *Malvasía de Sitjes*, de 'n Puig de Galup, los bonichs *Vins espumósos* d' estudi de l' Esquirol, qui presentá també 'l preciós *Vi acidul* de taula, qu' agradá á tothom, perque á mes del bon paladar, té la ventatja de podersen veurer á dojo durant lo menjar, sens que puji al cap.

NOTICIAS AGRÍCOLAS

FRUYTAS ENMATZINADAS.—Un fet curiós d' envenenament ha sigut observat en Anglaterra. Dos jardiners, habent, menjat una certa quantitat de pressechs, tingueren esgarrifansas, trayent bromera per la boca. Lo propietari del fruyterar va fer analisa 'ls fruyts, y 's trová que contenian un snch venenós. L' exámen del tronch y de las fullas del arbre no va produhir cap resultat, pero 'l de las arrels demostrá l' existencia del mateix such en sa substancia. Buscant buscant, al fi 's va descobrir que per que 'l terreno del fruyterar fos mes rich, los jardiners habian, alguns mesos enderrera, enterrat al peu de molts arbres gossos morts á consecuencia de mossegadas que 'ls hi havia donat un gos rabiós. Aquet es sens dupte lo cos d' aquest últim que 's trovaba dessota las arrels del arbre infestat. Pel contrari 'l veneno habia perdut una gran part de la seva activitat, puig que 'ls malalts se referen prompte de sa indisposició, y que despres cap senyal d' envenenament ó de rabia 'ls hi va apareixer.

Imprenta de «La Renaixensa», Porta-ferrissa, 18, baixos.

GABELLA DE GINESTA Y DE PI

N' hi ha per vendre: de 1.500 á 2.000 cargas de la primera y de 2.000 á 2.500 de la segona á casa Montmany del Papiol, aixis com també *Plátanos y acacias pera passeig, y moreras* pera l' alimentació dels cuchs de seda. Tot de forsa superior, de bona mena y á bon preu.

Informará l' amo de l' hisenda de casa Montmany del Papiol, duenyo del establiment de vins anomenat «La Llegítima.»—Plassa de Catalunya, Café de Pelayo.—Barcelona.

GRAN CANTITAT

DE

FOSFAT DE CALS

procedent d' una fàbrica de productos animals ó sigan *desperdicis d' ossos* y *banyas* en estat de ser aplicat immediatament á las plantas com *adob* y un preu molt acomodat. *Informarán* en lo carrer del Càrme, número 41, pi 2.º, 1.ª porta.—Barcelona.

MAGATZEM DE PAPER

DE

JOAN POCH

PLASSA DE LA LLANA, NÚMERO 19.

Depósit de paper y cartró de tota mena, estampas, cromos, decalcomanias, y tots los articles corresponents á la fabricació de capsas de luxo.

Paper, carpetas y plomas per escriure, á un preu sumament baix.

Venda en gros y á la menuda.

L' ART DEL PAGÈS

Aquesta publicació quincenal, qu'està dedicada exclusivament á la propaganda dels coneixements agrícoles entre la classe pagesa; rebrá de tothom, aquells escrits que tendescan al mateix fi, ja sigan manuscrits é inédits, ja impresos, dels que donará compte, sempre que l'índole del periódich ho permetia: insertant los primers, fent lo judici crítich é imparcial dels segons, als que anunciará *gratis* dos vegadas consecutivas y á la meytat del preu establert las altres, si l'autor tingués á bé continuar anunciantlas.

Sent los *anuncis* l'únich medi de donarnos á coneixer mútuament nostres productes intel·lectuals y materials, aquesta direcció ha cregut del cas posarho al preu mes baix possible y admetrer tots aquells que directa ó indirectament cápigan dins las nostras masías ó ixcan d'ellas, á fi y efecte, de que moltes voltas no tingam que subjectarnos á un comprador ó venedor determinat, evitant d'aquesta manera 'ls perjudicis de molta consideració, qu'á vegadas sofreixen alguns gèneros ó bestiaris que d'altre modo ningú sab qu'estigan posats en venda.

PREUS DELS ANUNCIS

Als subscriptors. • 20 rals per plana, 12 mitja y 8 un quart.

Als no subscriptors. 30 id. id. 18 id. 12 id.

NOTA. Per mitx any se fa una tercera part de rebaixa y per un any una meytat.